

تدبیرِ تقدیر

(بایدها و نبایدهای آمادگی در بلایای طبیعی)

تألیف:

دکتر نعمت حسینی

دانشیار دانشگاه شهید عباسپور

و

رئیس مرکز مطالعات بحران‌های طبیعی دانشگاه صنعتی شهید عباسپور

انتشارات فرهنگ‌شناسی

۱۳۹۲

تدبیر تقدیر

(بایدها و نبایدهای آمادگی در بلایای طبیعی)

دکتر نعمت حسنی

ناشر: نشر فرهنگ شناسی

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

لیتوگرافی: چاپ، صحافی: واژه پرداز اندیشه

تلفن: ۰۲۱۷۷۱۴۵۶۳-۶

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۲۴-۱۸-۸

mail: info@farhangshenasi-pub.ir

www.farhangshenasi-pub.ir

نشر فرهنگ شناسی: تهران، خیابان شهید مطهری، مفتاح شمالی، جنب اداره پست، پلاک ۳۶۶، طبقه چهارم، واحد ۱۳، تلفن: ۸۸۷۳۱۲۷۰، ۸۸۷۳۵۴۵۲ - نمابر: ۸۹۷۸۵۰۵۹

سرشناسه

: حسنی، نعمت

عنوان و نام پدیدآور

: تدبیر تقدیر (بایدها و نبایدهای آمادگی در بلایای طبیعی) /

تالیف نعمت حسنی.

مشخصات نشر

: تهران، انتشارات فرهنگ شناسی، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری

: IX، ۲۰۳ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی).

فروست

: علوم.

شابک

: 978-600-6724-18-8

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع

: ایران -- پیش‌بینی‌های ایمنی

موضوع

: بلاهای طبیعی -- پیش‌بینی‌های ایمنی

رده‌بندی کنگره

: ۱۳۹۲ ق ۵ ح ۵۰۱۱/۷۸ GB

بندی دیویی

: ۳۶۳/۳۴۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی

: ۳۱۲۶۲۴۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	پیشگفتار
	فصل اول - کلیات
۵.....	۱-۱- مقدمه
۶.....	۲-۱- مراحل آمادگی پیش از وقوع بحران
۸.....	۱-۲-۱- توصیه‌ها و نکات کلی
۱۳.....	۲-۲-۱- توصیه برای صحبت با کودکان درباره بلایا
۱۷.....	۳-۲-۱- توصیه جهت تهیه جداول مورد نیاز پیش از وقوع بحران
۱۸.....	۴-۲-۱- ساک تجهیزات اضطراری
۱۹.....	۱-۴-۲-۱- ساک تجهیزات اضطراری چیست؟
۱۹.....	۲-۴-۲-۱- وسایل ساک تجهیزات اضطراری
۲۳.....	۳-۴-۲-۱- چگونگی نگهداری از ساک تجهیزات اضطراری
۲۴.....	۵-۲-۱- طرح اضطراری برای مدرسه
۲۵.....	۱-۵-۲-۱- جعبه نجات فردی در مدرسه
۲۶.....	۶-۲-۱- برنامه خانوادگی مقابله با بلایا
۲۶.....	۱-۶-۲-۱- چرا باید درباره برنامه خانوادگی مقابله با بلایا صحبت کنیم؟
۲۶.....	۲-۶-۲-۱- برنامه خانوادگی مقابله با بلایا چیست؟
۲۶.....	۳-۶-۲-۱- نحوه تنظیم یک برنامه خانوادگی مقابله با بلایا
۳۳.....	۷-۲-۱- تخلیه و پناه گرفتن در بحران
۳۳.....	۱-۷-۲-۱- چرا باید راجع به تخلیه صحبت کنیم؟
۳۴.....	۲-۷-۲-۱- چرا باید راجع به پناه گرفتن صحبت کنیم؟

عنوان

صفحه

۳-۱- مراحل آمادگی حین وقوع بحران	۳۴
۱-۳-۱- توصیه‌ها و نکات کلی	۳۵
۴-۱- مراحل آمادگی پس از وقوع بحران	۳۷
۱-۴-۱- توصیه‌ها و نکات کلی مربوط به مرحله پس از وقوع بحران	۳۸
۱-۴-۲- تأمین آب آشامیدنی سالم در شرایط بحرانی	۴۰
۱-۴-۲-۱- ضد عفونی کردن آب در شرایط اضطراری	۴۲
۱-۴-۲-۲- بررسی وضعیت مناسب تأمین آب در اردوگاه‌ها در شرایط اضطراری	۴۶
۱-۴-۳- کمک و امداد رسانی	۵۰
۱-۴-۳-۱- کمک‌های اولیه	۵۰
۱-۴-۳-۲- کمک به آسیب دیدگان	۵۳
۱-۴-۳-۳- حمایت‌های روانی	۵۴
۵-۱- بلایای طبیعی	۶۰

فصل دوم- آمادگی در برابر زلزله

۱-۲- مقدمه	۶۱
۲-۲- زلزله چیست و چه چیزی سبب به وجود آمدن آن می‌شود؟	۶۶
۳-۲- توصیه‌های پیش از وقوع زلزله	۶۷
۴-۲- توصیه‌های هنگام وقوع زلزله	۷۳
۲-۴-۱- در طول لرزش زمین	۷۳
۲-۴-۲- پس از اتمام لرزش زمین	۷۷
۲-۴-۲-۱- پیام‌های مربوط به اقدامات تخلیه	۷۸
۵-۲- توصیه‌های پس از وقوع زلزله	۸۱

صفحه

عنوان

۸۳..... ۱-۵-۲- توصیه‌هایی در ارتباط با زمانی که به خانه باز می‌گردید

فصل سوم- آمادگی در برابر سیل

۸۷..... ۱-۳- مقدمه

۸۸..... ۱-۱-۳- چه چیزی باعث به وجود آمدن سیل و سیلاب‌های برق‌آسا می‌شود؟

۸۹..... ۱-۱-۲- چگونه می‌توانیم از خود در مقابل سیل محافظت کنیم؟

۹۰..... ۲-۳- توصیه‌های پیش از وقوع سیل

۹۲..... ۳-۳- توصیه‌های هنگام وقوع سیل

۹۲..... ۱-۳-۳- اگر هنگام وقوع سیل در داخل ساختمان هستید

۹۵..... ۲-۳-۳- اگر هنگام وقوع سیل خارج از ساختمان هستید

۹۶..... ۳-۳-۳- اگر هنگام وقوع سیل در حال رانندگی هستید

۹۸..... ۴-۳- توصیه‌های پس از وقوع سیل

۹۸..... ۱-۴-۳- توصیه‌های پیش از بازگشت به منزل

۱۰۱..... ۲-۴-۳- توصیه‌های پس از بازگشت به منزل

فصل چهارم- پیشگیری از خشکسالی

۱۰۳..... ۱-۴- مقدمه

۱۰۵..... ۲-۴- خشکسالی چیست؟

۱۰۵..... ۳-۴- پیشگیری از وقوع بحران خشکسالی

فصل پنجم- آمادگی در برابر توفان

۱۱۱..... ۱-۵- توفند یا تندباد دریایی چیست؟

۱۱۳..... ۲-۵- مراحل آمادگی برای توفان

۱۱۵..... ۱-۲-۵- توصیه‌های پیش از وقوع توفان

صفحه

عنوان

۱۱۸ ۵-۲-۲- توصیه‌هایی برای هنگام وقوع توفان

۱۲۲ ۵-۲-۳- توصیه‌های پس از وقوع توفان

فصل ششم- آمادگی در برابر صاعقه

۱۲۷ ۶-۱- مقدمه

۱۲۷ ۶-۲- مراحل آمادگی برای صاعقه

۱۲۷ ۶-۲-۱- اگر هنگام صاعقه داخل ساختمان هستید

۱۲۸ ۶-۲-۲- اگر هنگام صاعقه خارج از ساختمان هستید

فصل هفتم- آمادگی در برابر آتش‌سوزی

۱۳۱ ۷-۱- مقدمه

۱۳۲ ۷-۱-۱- انواع آتش‌سوزی مناطق جنگلی

۱۳۳ ۷-۱-۲- پیشگیری از آتش‌سوزی‌های جنگلی

۱۳۳ ۷-۲- مراحل آمادگی در برابر آتش‌سوزی

۱۳۴ ۷-۲-۱- توصیه‌های پیش از وقوع آتش‌سوزی

۱۳۹ ۷-۲-۲- توصیه‌های هنگام وقوع آتش‌سوزی

۱۴۳ ۷-۲-۳- توصیه‌های پس از وقوع آتش‌سوزی

فصل هشتم- آمادگی در برابر کولاک و برف سنگین

۱۴۷ ۸-۱- مقدمه

۱۴۹ ۸-۲- مراحل آمادگی در برابر کولاک و برف سنگین

۱۴۹ ۸-۲-۱- توصیه‌های پیش از وقوع کولاک و برف سنگین

۱۵۰ ۸-۲-۲- توصیه‌های هنگام وقوع کولاک و برف سنگین

۱۵۰ ۸-۲-۲-۱- توصیه‌های عمومی

صفحه

عنوان

۱۵۱ ۸-۲-۲- چگونگی رویارویی با سرمای شدید

۱۵۳ ۸-۲-۳- در صورت گیر افتادن در منزل در هنگام برف سنگین یا کولاک

۱۵۶ ۸-۲-۴- در صورت گیر افتادن در اتومبیل در یک برف سنگین یا کولاک

۱۵۸ ۸-۲-۳- توصیه‌های پس از وقوع کولاک

فصل نهم- آمادگی در برابر رانش زمین

۱۶۱ ۹-۱- مقدمه

۱۶۱ ۹-۱-۱- تعریف رانش زمین و علت وقوع آن

۱۶۲ ۹-۱-۲- آسیب‌های رانش زمین

۱۶۳ ۹-۱-۳- مناطق مستعد و مناطق ایمن رانش زمین

۱۶۳ ۹-۲- مراحل آمادگی در برابر رانش زمین

۱۶۳ ۹-۲-۱- توصیه‌های پیش از وقوع رانش زمین

۱۶۵ ۹-۲-۲- توصیه‌های هنگام وقوع رانش زمین

۱۶۶ ۹-۲-۳- توصیه‌های پس از وقوع رانش زمین

فصل دهم- آمادگی در برابر گرما

۱۶۹ ۱۰-۱- مقدمه

۱۶۹ ۱۰-۱-۱- موج گرما

۱۶۹ ۱۰-۱-۲- شاخص گرما

۱۶۹ ۱۰-۱-۳- پیش‌بینی، هشدار، هشدار جوی

۱۷۰ ۱۰-۱-۴- خستگی مفرط ناشی از گرما و علائم آن

۱۷۱ ۱۰-۱-۵- گرم‌زدگی و علائم آن

عنوان

صفحه

- ۱۰-۱-۶- گرفتگی عضله ناشی از گرما و علائم آن ۱۷۱
- ۱۰-۲- توصیه‌های پیش از وقوع بحران گرما ۱۷۲
- ۱۰-۲-۱- توصیه‌های کلی ۱۷۲
- ۱۰-۲-۲- اگر خطر گرمای مفرط شما را تهدید می‌کند: ۱۷۲
- ۱۰-۳- توصیه‌های هنگام وقوع گرما ۱۷۴
- ۱۰-۳-۱- محافظت از خود در برابر موج گرما ۱۷۴
- ۱۰-۳-۲- قرار گرفتن در جریان موج گرما ۱۷۵

فصل یازدهم - آمادگی در برابر سونامی

- ۱۱-۱- مقدمه ۱۸۱
- ۱۱-۱-۱- سونامی چیست؟ ۱۸۱
- ۱۱-۱-۲- نحوه ایجاد و چگونگی عملکرد سونامی به زبان ساده ۱۸۲
- ۱۱-۱-۳- هشدار سونامی ۱۸۳
- ۱۱-۱-۴- پیش‌بینی سونامی ۱۸۴
- ۱۱-۲- توصیه‌های پیش از وقوع سونامی ۱۸۴
- ۱۱-۲-۱- اگر در محدوده خطر سونامی هستید، باید: ۱۸۴
- ۱۱-۳- توصیه‌های هنگام وقوع سونامی ۱۸۷
- ۱۱-۳-۱- در صورت اعلام پیش‌بینی سونامی ۱۸۷
- ۱۱-۳-۲- در صورت اعلام هشدار سونامی ۱۸۸
- ۱۱-۴- توصیه‌های پس از وقوع سونامی ۱۸۹

فصل دوازدهم - آمادگی در برابر آتشفشان

- ۱۲-۱- چرا باید درباره آتشفشان صحبت کنیم؟ ۱۹۵

عنوان	صفحه
۱۲-۲- آتشفشان چیست و چه چیز باعث فوران آن می شود؟	۱۹۶
۱۲-۳- مراحل آمادگی در برابر آتشفشان	۱۹۷
۱۲-۳-۱- توصیه های پیش از وقوع آتشفشان	۱۹۷
۱۲-۳-۲- توصیه های هنگام وقوع آتشفشان	۱۹۸
۱۲-۳-۳- توصیه های پس از وقوع آتشفشان	۲۰۰
سخن پایانی- ارزش، بیش و دانش	۲۰۱

فهرست تصاویر

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۱- اوج ایثار انسان در تدبیر تقدیر، برای ادامه حیات (زلزله سی چوان چین)....	۶
تصویر ۱-۲- مهم ترین عناصر کالبدی شهری در محلات ما	۸
تصویر ۱-۳- آمادگی رویارویی با سوانح و بلایا	۹
تصویر ۱-۴- تجهیز خودرو	۱۱
تصویر ۱-۵- نجات در همه شرایط در همکاری با هم است	۱۲
تصویر ۱-۶- همه چیز بستگی به تربیت کودکان دارد	۱۳
تصویر ۱-۷- تربیت نسل به طور پیوسته از نسلی به نسلی (سه نسل قدیم، حاضر و نو)....	۱۴
تصویر ۱-۸- انتقال تجربه بشری برای توانمندسازی نسل آتی	۱۵
تصویر ۱-۹- برای حیوانات خانگی در شرایط عادی، اضطراری و بحرانی برنامه داشته باشیم	۱۷
تصویر ۱-۱۰- ساک تجهیزات اضطراری	۱۹
تصویر ۱-۱۱- وسایل خاص موجود در ساک تجهیزات اضطراری	۲۲
تصویر ۱-۱۲- طرح آمادگی برای مدرسه	۲۴

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۱۳- برنامه تمرینی برای مواقع بحرانی در مدارس	۲۵
تصویر ۱-۱۴- تخلیه اضطراری بیش از ۳۰۰۰ دانش آموز از ۱۴ مدرسه قبل از سونامی (ژاپن ۲۰۱۱)	۳۴
تصویر ۱-۱۵- مشارکت مردمی همه چیز را میسر می سازد	۳۸
تصویر ۱-۱۶- کریستوسپوریديوم	۴۱
تصویر ۱-۱۷- زیاردیا	۴۲
تصویر ۱-۱۸- عبور دادن آب از بارچه تمیز برای ضد عفونی	۴۲
تصویر ۱-۱۹- جوشاندن آب به منظور ضد عفونی آن	۴۳
تصویر ۱-۲۰- هیوکلریت کلسیم یا پرکلرین	۴۵
تصویر ۱-۲۱- نمونه هایی از قرص های ضد عفونی کننده آب	۴۶
تصویر ۱-۲۲- تهیه مخزن آب اضطراری	۴۹
تصویر ۱-۲۳- نمونه های از مخزن آب اضطراری در نظر گرفته شده در پارک (شهر توکیو)	۵۰
تصویر ۱-۲۴- کمک رسانی به مردم	۵۴
تصویر ۱-۲۵- حمایت روانی آسیب دیدگان	۵۵
تصویر ۱-۲۶- قبول مسئولیت از طرف مسئولین خود نوعی حمایت روانی است (سونامی ۲۰۱۱ ژاپن)	۵۵
تصویر ۱-۲۷- جدایی انسان ها دردآورترین آثار بلایای طبیعی	۵۷
تصویر ۱-۲۸- نیروهای امدادی دیرتر از همسایگان به کمک شما می آیند	۵۹
تصویر ۱-۲۹- برای تأمین مایحتاج خود در شرایط بحرانی ترتیب صف ها را رعایت کنید	۵۹
تصویر ۱-۳۰- در مشکلات پس از حادثه صبور، منظم و به فکر دیگران باشیم	۵۹

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۲- واژگونی یک ساختمان در مجاورت یک گود در شرایط عادی (چین).....	۶۴
تصویر ۲-۲- عواقب عدم رعایت اصول صحیح ساخت و ساز (زلزله ۱۹۹۹ کوجائلی ترکیه).....	۶۶
تصویر ۳-۲- پناه گرفتن زیر میز یا تخت در هنگام زلزله.....	۷۴
تصویر ۴-۲- کتابخانه در هنگام لرزش زمین.....	۷۶
تصویر ۵-۲- نمونه‌ای از کانتینرها و پناهگاه‌های مورد استفاده در زلزله.....	۸۳
تصویر ۶-۲- ساز و کار ایجاد مثلث حیات.....	۸۶
تصویر ۱-۳- لحظه وقوع سیل در ورودیه شهر (چین).....	۸۸
تصویر ۲-۳- عاقبت رانندگی در خیابان سیل گرفته (برزیل).....	۹۶
تصویر ۱-۴- خشکسالی یعنی آغاز نابودی حیات.....	۱۰۳
تصویر ۲-۴- دریاچه مهارلو فارس در آستانه خشکی.....	۱۰۴
تصویر ۳-۴- زاینده رود اصفهان رودخانه ای خشک و تشنه.....	۱۰۴
تصویر ۴-۴- دریاچه ارومیه در چالش مرگ و زندگی.....	۱۰۴
تصویر ۵-۴- ای مرگ بیا که زندگی ما را کشت (بی تدبیری در بنادیر).....	۱۰۹
تصویر ۱-۵- حمله توفان شن به مناطق شهری.....	۱۱۲
تصویر ۲-۵- نمونه هوای توفانی و مشکلات آن.....	۱۱۲
تصویر ۳-۵- صحنه‌ای زیبا اما بسیار خطر آفرین.....	۱۱۳
تصویر ۴-۵- نمای زیبای ماهواره‌ای توفان ایزابل.....	۱۱۳
تصویر ۵-۵- خسارات ناشی از توفان (چین).....	۱۲۲
تصویر ۱-۶- صاعقه.....	۱۲۷
تصویر ۲-۶- صاعقه و رعد و برق.....	۱۲۸

عنوان	صفحه
تصویر ۷-۱- آتش سوزی جنگل‌ها (استان گلستان)	۱۳۱
تصویر ۷-۲- پرتاب از ارتفاع برای نجات از آتش	۱۳۲
تصویر ۷-۳- آتش سوزی جنگل	۱۴۶
تصویر ۸-۱- کولاک و برف سنگین	۱۴۷
تصویر ۸-۲- برف سنگین در جاده	۱۴۸
تصویر ۸-۳- کولاک برف و یخبندان در مناطق ساحلی	۱۴۸
تصویر ۸-۴- وقتی همه چیز بخ می‌زند چه باید کرد	۱۴۹
تصویر ۸-۵- ضرورت بکارگیری تجهیزات و ماشین آلات در امداد پس از کولاک ..	۱۵۹
تصویر ۱۱-۱- سونامی ۲۰۰۴ اقیانوس هند و گریز دیر هنگام به خاطر ناگاهی و ناباوری	۱۹۳
تصویر ۱۱-۲- آب همه چیز را بلعید (سونامی ۱۱ مارس ۲۰۱۱ شرق ژاپن)	۱۹۳
تصویر ۱۲-۱- فرصت فرار از آتشفشان نبود (ایتالیا)	۱۹۶
تصویر ۱۲-۲- شمای کلی وقوع یک فوران در کوه‌های آتشفشانی فعال	۱۹۷
تصویر ۱- نگاه مهندسی به عواقب بلایای طبیعی (خشک و بی‌انگیزه)	۲۰۳
تصویر ۲- نگاه مدیریتی به عواقب بلایای طبیعی (احساسی و انگیزشی)	۲۰۳

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱- نمونه جداول مورد نیاز پیش از وقوع بحران	۱۷
جدول ۱-۲- درصد کاهش بیماری پس از تأمین آب آشامیدنی سالم	۴۱
جدول ۱-۳- مقدار ماده سفید کننده بر اساس درصد کلر برای ضد عفونی کردن آب ...	۴۴
جدول ۱-۴- خلاصه نیازهای اساسی به آب برای زنده ماندن	۴۸

صفحه

عنوان

جدول ۱-۵- مراحل واکنش روانی در زمان وقوع بحران و پس از آن و راه‌های مقابله با آن ۵۸	جدول ۱-۵- مراحل واکنش روانی در زمان وقوع بحران و پس از آن و راه‌های مقابله با آن ۵۸
جدول ۲-۱- تحلیل اجمالی بر اساس اطلاعات اولیه بعد از وقوع زلزله ۶۷	جدول ۲-۱- تحلیل اجمالی بر اساس اطلاعات اولیه بعد از وقوع زلزله ۶۷
جدول ۲-۲- تشریح اجمالی آسیب‌پذیری ساختمان‌های ایران ۶۸	جدول ۲-۲- تشریح اجمالی آسیب‌پذیری ساختمان‌های ایران ۶۸
جدول ۵-۱- مقیاس، سرعت باد و نمونه خرابی ناشی از توفان ۱۱۴	جدول ۵-۱- مقیاس، سرعت باد و نمونه خرابی ناشی از توفان ۱۱۴

www.ketab.ir

پیشگفتار

جهل و نادانی دشمن انسان است، وقتی چیزی را خوب نمی‌شناسیم ممکن است از آن وحشت کنیم. یکی از علل وحشت ما از بلایای طبیعی عدم آشنایی اصولی با آنها و برداشت‌های غلط از علل و عوامل وقوع آنهاست. اگر از کودکی با مقوله بلا و علل، عوامل و عواقب آن به درستی آشنا شویم، نه تنها ترسی از آنها نخواهیم داشت بلکه با درک درست و آمادگی لازم روانی و فیزیکی در مقابل آنها می‌توانیم از آسیب‌های احتمالی آنها در امان باشیم. تقدیر خداوند بر ابتلای انسان‌ها به بلایای مختلف قرار گرفته است، ولی بلا را نباید با عذاب اشتباه نمود. خداوند تقدیر می‌کند و انسان تدبیر. بلا از تقدیر است و عذاب از تدبیر. عدم آمادگی و برخورد درست ما با بلایا، از آنها برای ما عذاب می‌سازد و گرنه بلایا و به ویژه بلایای طبیعی می‌توانند بدون آثار مخرب جانی و مالی روی دهند. جوامع آماده در مقابل بلایا به هیچ وجه نگرانی جوامع غیر آماده در برابر بلایا را ندارند.

انسان در بلا می‌سازد ولی در عذاب می‌بازد. بلا پیش از آنکه برای آدم‌های بد باشد برای انسان‌های خوب است. هرچه انسان مدارج تکامل را بیشتر طی نموده و بخواهد به خدا نزدیک‌تر شود بلایای بیشتر و سخت‌تری را باید پشت سر گذارد. چه زیبا سروده ایست که :

هر که در این بزم مقربتر است جام بلا بیشترش می‌دهند

برای جدی بودن مردم در آمادگی در مقابل بلایای طبیعی، فرهنگ‌سازی، نقش اساسی بازی می‌کند. تقویت فرهنگ ایمنی بستر اصلی این فرایند است. ایمنی وقتی دو زندگی مردم پررنگ می‌شود که انسان دارای کرامت گردد. جان و مال او از قداست برخوردار بوده و حفظ آنها واجب باشد. در تمام کارها به حفظ جان انسان‌ها از یک بچه تا یک پیرمرد، همه و همه اهمیت بسیار داده شود. بنابراین برای گسترش فرهنگ ایمنی بایستی مردم را محور اصلی مدیریت قرار داد.

اگر بعضی کشورها نظیر ژاپن در مقابله با بلایای طبیعی مشکلات زیادی را حل کرده‌اند، حتما در سایر مسائل نیز پیشرفت‌های چشمگیری داشته‌اند. این امر ناشی از بسترسازی

فرهنگی لازم برای پیشرفت‌های اقتصادی و اجتماعی آنها در راستای توسعه پایدار بوده است. دانش وقتی موثر واقع می‌شود که به دنبال بینش و نگرش درست و بر پایه ارزش‌های والا نهاده شده باشد. رعایت ارزش‌ها در نظام فرهنگی و بستر سازی اخلاقی برای پیشرفت دانش در زمینه‌های مختلف از جمله مدیریت بلایای طبیعی بسیار کارساز بوده و با ایجاد باورهای مناسب و انگیزه‌های قوی، نه تنها مهار شرایط اضطراری را در پی دارد بلکه کمک شایانی به مقوله پیشگیری نیز می‌نماید.

در این کتاب، پس از آشنایی بسیار ساده و کاربردی با شرایط اضطراری ناشی از اکثر بلایای طبیعی، نکات مفید و کلیدی برای کاهش عواقب شرایط حاد احتمالی پس از بلایا ارائه شده است. گرچه متن اصلی این کتاب ترجمه کتاب Let's Talk about Disasters می‌باشد لیکن در قسمت‌های مختلف حسب نیاز بومی‌سازی و اطلاعات و نکات مفید و کاربردی مناسب ایران و تهران اضافه شده است. نگارنده از تجربیات فراوان مستقیم خود در بلایای طبیعی به ویژه زلزله در بخش‌های مختلف صحبت کرده و تصاویر نسبتاً جالب و معنا داری را به متن اضافه نموده است. امید است مقبول نظر او و شما خوانندگان عزیز قرار گیرد.

در اینجا لازم می‌دانم از زحمات دوستان و همکارانم خانم‌ها فاطمه عزیزاده به خاطر ترجمه بسیار قوی و روان بخش‌های زیادی از متن اصلی، مهندس فریده عاشوری به خاطر تنظیم مطالب مختلف در کنار متن برگردان شده، الهه اسدزاده، نازنین فیروزی و بویژه فرناز مشیری و عظیمه حسن زاده به خاطر صفحه‌آرایی و تنظیم مطالب کتاب و طرح روی جلد، فاطمه باقری، لیلا سبزه‌پرور، صفیه سادات موسوی و مریم امی به خاطر تایپ مطالب و آقایان مهندس سید مجتبی حسین‌پور، محمدرضا آروان، محمد پورصابر و بویژه مهندس امید فرقانی که در این مجموعه سهم داشته‌اند تقدیر و تشکر بنمایم. از آقای مهندس کیوان کریم‌لو نیز به خاطر ویراستاری و تنظیم شکل‌های کتاب به طور ویژه سپاسگزارم. بعضی از دوستان دانشمند نیز در تهیه این کتاب به بنده کمک‌های شایانی نموده‌اند که درج نام ایشان در کتاب را در شأن ایشان نمی‌دانم و آنها مقامی بسیار والا به گردن جامعه دارند.

امید است انسان‌ها همه با شناخت ویژگی‌های بلایای طبیعی و تدارک آمادگی لازم، نه تنها در تلاطم آنها غرق نشوند بلکه با اتخاذ تدابیر خردمندانه و با توکل بر خدا از تجربیات بسیار ارزنده آنها بهره‌مند شده و خود را ایمن به ساحل نجات زندگی برسانند.

دکتر نعمت حسینی

مرکز مطالعات بحران‌های طبیعی

دانشیار دانشگاه شهید عباسپور

www.ketab.ir